

Podstawowe algorytmy sekwencyjne: grafowe, geometryczne, tekstowe.

1. Algorytmy grafowe

REPREZENTACJE GRAFÓW

Graf $G = (V, E)$, gdzie $V = \{1, 2, \dots, n\}$ – zbiór wierzchołków, $E = \{e_1, \dots, e_m\}$ – zbiór krawędzi

- Macierz sąsiedztwa

$$A[i, j] = \begin{cases} 0, & \text{jeśli } \{i, j\} \notin E \\ 1 & \text{w przeciwnym razie} \end{cases}$$

- Macierz incydencji

$$B[i, j] = \begin{cases} -1, & \text{jeśli krawędź } j \text{ wychodzi z wierzchołka } i \\ 1, & \text{jeśli krawędź } j \text{ wchodzi do wierzchołka } i \\ 0 & \text{w pozostałych przypadkach} \end{cases}$$

- Lista sąsiedztwa

Do $Adj(u)$ należą wszystkie wierzchołki v takie, że $(u, v) \in E$.

Przeszukiwanie grafu w głąb i wszerz

Dane: $G = (V, E)$ w postaci list sąsiedztwa

Wynik: kolor(v)

PRZESZUKIWANIE W GŁĄB

Odwiedza każdy wierzchołek grafu. Badane są krawędzie ostatnio odwiedzonego wierzchołka v , z którego wychodzą jeszcze niezbadane krawędzie. Gdy wszystkie krawędzie opuszczające v są zbadane, przeszukiwanie wraca do wierzchołka, z którego v został odwiedzony. Na początku wszystkie wierzchołki mają kolor biały, szary otrzymują przy pierwszym odwiedzeniu, a czarny – gdy lista sąsiedztwa wierzchołka zostanie zbadana.

DFS (G):

for każdy $u \in V(G)$

 kolor (u) := BIAŁY

$\pi(u)$:= NIL

for każdy $u \in V(G)$

 if kolor (u) = BIAŁY

 DFS-VISIT (u)

DFS-VISIT (u):

 kolor (u) := SZARY

 for każdy $v \in Adj(u)$

 if kolor (v) = BIAŁY

 DFS-VISIT (v)

 kolor (u) := CZARNY

Animowany przykład: http://informatyka.wroc.pl/sites/default/files/user_files/u387/anim_dfs.gif

Wybrane zastosowania:

- Szukanie cykli w grafie
- Algorytm Kruskala
- Algorytm Prima

PRZESZUKIWANIE WSZERZ

Jeśli G jest spójny, to odwiedza każdy wierzchołek grafu, jeśli niespójny, to odwiedza każdy wierzchołek składowej spójności zawierającej wierzchołek s . Wierzchołki odwiedzone mają kolor szary (odwiedzony, ale jego lista sąsiedztwa nie została jeszcze w całości przejrzana) lub czarny (wierzchołki z listy sąsiedztwa rozpatrywanego wierzchołka są już zbadane). Wierzchołek koloru białego nie był jeszcze odwiedzony.

Dla każdego wierzchołka v osiągalnego z s , ścieżka w drzewnie przeszukiwania wszerz od s do v odpowiada najkrótszej ścieżce od s do v w grafie G (zawiera najmniejszą możliwą liczbę krawędzi).

BFS (G, s):

for każdy $u \in V(G) - \{s\}$

$\text{kolor}(u) := \text{BIAŁY}$

$d(u) := \infty$

$\pi(u) := \text{NIL}$

$\text{kolor}(s) := \text{SZARY}$

$d(s) := 0$

$\pi(s) := \text{NIL}$

$Q := \{s\}$

while $Q \neq \emptyset$

$u := \text{head}(Q)$

 for każdy $v \in \text{Adj}(u)$

 if $\text{kolor}(v) = \text{BIAŁY}$

$\text{kolor}(v) = \text{SZARY}$

$d(v) := d(u) + 1$

$\pi(v) := u$

 ENQUEUE(Q, v)

 DEQUEUE(Q)

$\text{kolor}(u) = \text{CZARNY}$

Wybrane zastosowania:

• Testowanie czy dany graf jest spójny	• Wyznaczanie składowych spójności	• Znajdowanie drogi	• Wyznaczanie mostów

WYZNACZANIE MINIMALNEGO DRZEWIA SPINAJĄCEGO GRAFU

Minimalne drzewo spinające (MST) grafu G to acykliczny podzbiór $T \subseteq E$, który łączy wszystkie wierzchołki z V i którego całkowita waga

$$w(T) = \sum_{(u,v) \in T} w(u,v)$$

jest najmniejsza.

Oba przedstawione algorytmy są zachłanne – w każdym kroku dodają do MST krawędź o najniższej możliwej wadze.

ALGORYTM PRIMA

Wyznacza zbiór krawędzi $ET = \{\{v, \pi(v)\} : v \in V(G) - \{r\}\}$ minimalnego drzewa spinającego grafu G .

Korzysta z:

- kolejki priorytetowej w postaci kopca binarnego typu MIN,
- EXTRACT-MIN(Q) – usuwa korzeń (wierzchołek ze szczytu kopca), przywracając własność kopca typu MIN.

MST-PRIM (G, w, r):

$Q := V(G)$ for każdy $u \in V(G)$

$key(u) := \infty$

$\pi(v) := NIL$

$key(r) := 0$

$\pi(r) := NIL$

while $Q \neq \emptyset$

$u := \text{EXTRACT-MIN}(Q)$

for każdy $v \in \text{Adj}(u)$

if $v \in Q$ i $w(u, v) < key(v)$

$\pi(v) := u$

$key(v) := w(u, v)$

ALGORYTM KRUSKALA

Korzysta z:

- $MAKE-SET(v)$ – tworzy drzewo jednowierzchołkowe.
- $FIND-SET(u)$ – zwraca reprezentanta zbioru zawierającego u . Jeżeli $FIND-SET(u) = FIND-SET(v)$, to wierzchołki u i v należą do tego samego drzewa.
- $UNION(u, v)$ – operacja łączy dwa drzewa.

MST-KRUSKAL(G, w):

$ET := \emptyset$

for każdy $v \in V(G)$

 MAKE-SET(v)

Posortuj krawędzie z $E(G)$ niemalejąco względem wag w

for każda krawędź $(u, v) \in E(G)$, w kolejności niemalejących wag

 if FIND-SET(u) \neq FIND-SET(v)

$ET := ET \cup \{(u, v)\}$

 UNION(u, v)

ALGORYTM DIJKSTRY

Wyznacza odległość każdego wierzchołka grafu G od wierzchołka s , $w: E(G) \rightarrow \mathbb{R} \geq 0$

Korzysta z:

- Kolejki priorytetowej (kluczem jest aktualnie wyliczona odległość od wierzchołka źródłowego s),
- $RELAX(u, v, w)$ – sprawdza, czy przechodząc przez wierzchołek u można znaleźć krótszą od dotychczas najkrótszej ścieżki do v (szacuje wagę i aktualizuje ją jeżeli potrzeba).

RELAX(u, v, w):

 if $d(v) > d(u) + w(u, v)$ //oszacowanie wagi najkrótszej ścieżki

$d(v) := d(u) + w(u, v)$

$\pi(v) := u$

DIJKSTRA (G, w, s):

for każdy $v \in V(G)$

$d(v) := \infty$

$\pi(v) := \text{NIL}$

$d(s) := 0$

$S := \emptyset$

$Q := V(G)$

while $Q \neq \emptyset$

$u := \text{EXTRACT-MIN}(Q)$

$S := S \cup \{u\}$

 for każdy $v \in \text{Adj}(u)$

 RELAX(u, v, w)

ALGORYTM BELLMANA-FORDA

Testuje, czy graf ma cykle ujemnej długości osiągalne z s , jeśli nie ma, to znajduje odległość każdego wierzchołka grafu G od wierzchołka s ; $w : E(G) \rightarrow \mathbb{R}$

BELLMAN-FORD (G, w, s):

for każdy $v \in V(G)$

$d(v) := \infty$

$\pi(v) := \text{NIL}$

$d(s) := 0$

for $i := 1$ to $|V(G)| - 1$

 for każda krawędź $(u, v) \in E(G)$

 RELAX(u, v, w)

for każda krawędź $(u, v) \in E(G)$

 if $d(v) > d(u) + w(u, v)$

 return FALSE

return TRUE

ALGORYTM FLOYDA-WARSHALLA

Wyznacza macierz $D(n)$ odległości między każdą parą wierzchołków grafu reprezentowanego przez macierz wag W , zdefiniowaną następująco:

$$W_{ij} = \begin{cases} 0 & \text{dla } i = j \\ w(i, j) & \text{dla } i \neq j \text{ oraz } (i, j) \in E \\ \infty & \text{dla } i \neq j \text{ oraz } (i, j) \notin E \end{cases}$$

FLOYD-WARSHALL (W):

$D(0) := W$

for $k := 1$ to n do

 for $i := 1$ to n do

 for $j := 1$ to n do

$D_{ij}(k) = \min\{D_{ij}(k-1), D_{ik}(k-1) + D_{kj}(k-1)\}$

return $D(n)$

2. Algorytmy geometryczne

ZNAJDOWANIE OTOCZKI WYPUKŁEJ ZBIORU PUNKTÓW NA PŁASZCZYŹNIE

Otoczką wypukłą zbioru punktów Q na płaszczyźnie nazywamy najmniejszy zbiór wypukły na płaszczyźnie zawierający Q .

ALGORYTM GRAHAMA

$Q = \{p_1, \dots, p_n\}$, $n \geq 3$, jest danym zbiorem punktów na płaszczyźnie. Algorytm wyznacza stos S zawierający wszystkie wierzchołki otoczki wypukłej $CH(Q)$ uporządkowane przeciwnie do ruchu wskazówek zegara.

GRAHAM-SCAN (Q):

1. Wyznacz punkt $p_0 = (x_0, y_0)$ ($x_0 = \min\{x_i: p_i = (x_i, y_i) \in Q\}$, $y_0 = \min\{y_i: p_i = (x_i, y_i) \in Q\}$)
 2. Posortuj punkty ze zbioru $Q - \{p_0\}$ ze względu na współrzędną kątową w biegunowym układzie współrzędnych o środku w p_0 przeciwnie do ruchu wskazówek zegara (jeśli więcej niż jeden punkt ma taką samą współrzędną kątową, usuń wszystkie z wyjątkiem punktu położonego najdalej od p_0)
 3. Oznacz otrzymany zbiór $Q' = \{p_0, p_1, \dots, p_m\}$
 4. Utwórz stos pusty S
 5. PUSH(p_0 , S)
 6. PUSH(p_1 , S)
 7. PUSH(p_2 , S)
 8. for $i := 3$ to m
 - while przejście NEXT-TO-TOP(S), TOP(S), p_i nie oznacza skrętu w lewo
 - POP(S)
 - PUSH(p_i , S)
- return S

ALGORYTM TESTUJĄCY CZY W ZBIORZE ODCINKÓW NA PŁASZCZYŹNIE ISTNIEJE PARA ODCINKÓW PRZECINAJĄCYCH SIĘ

S jest skończonym zbiorem odcinków na płaszczyźnie $S = \{S_1, \dots, S_n\}$, $S_i = [k_i^L, k_i^P]$, $i = 1, \dots, n$. Zakładamy, że żaden odcinek nie jest prostopadły do osi Ox oraz żadne trzy różne odcinki nie przecinają się w jednym punkcie. Procedura sprawdza czy w S istnieje co najmniej jedna para odcinków przecinających się.

Korzysta z:

- *INSERT*(T, s) – wstawia odcinek s to T ,
- *DELETE*(T, s) – usuwa odcinek s to T ,
- *ABOVE*(T, s) – zwraca odcinek bezpośrednio powyżej s w T ,
- *BELOW*(T, s) – zwraca odcinek bezpośrednio poniżej s w T .

ANY-SEGMENTS_INTERSECT (S):

T := \emptyset

Utwórz listę LS posortowanych końców odcinków z S w kolejności od najmniejszej współrzędnej x do największej, w przypadku równych –najpierw punkt o mniejszej współrzędnej y; dla każdego zaznacz czy jest lewym czy prawym końcem odcinka

for każdy punkt p z listy LS

if p jest lewym końcem odcinka s

INSERT (T,s)

If ABOVE (T,s) istnieje i przecina s

lub BELOW (T,s) istnieje i przecina s

return TRUE

if p jest prawym końcem odcinka s

if oba odcinki (ABOVE (T,s) i (BELOW (T,s) istnieją

i ABOVE (T,s) przecina BELOW (T,s)

return TRUE

DELETE (T,s);

return FALSE

3. Algorytmy tekstowe

WYSZUKIWANIE WZORCA

DANE: T, P $\in \Sigma^*$, Σ - skończony zbiór (alfabet) (T -tekst, P -wzorzec).

ALGORYTM RABINA-KARPA

Alfabet = {0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9}, T[1..n] -tekst, P[1..m] –wzorzec. Dla “niedużych” P, sprawdza czy P występuje w T.

RABIN-KARP-MATCHER (T,P, 10):

h := 10^{m-1}

p := 0

t := 0

for i := 1 to m

p := (10 * p + P[i])

t := (10 * t + T[i])

```

for s := 0 to n-m
    if p = t
        write("Wzorzec występuje z przesunięciem", s)
    if s < n-m
        t := 10 * (t - T[s+1] * h) + T[s+m+1]

```

RABIN-KARP-MATCHER (T,P,d,q);

Alfabet = {0, 1, ..., d}, T[1..n] -tekst, P[1..m] -wzorzec. Sprawdza czy P występuje w T.

$h := d^{m-1} \bmod q$

p := 0

t := 0

for i := 1 to m

p := (d * p + P[i]) mod q

t := (d * t + T[i]) mod q

for s := 0 to n-m

if p = t

if P[1..m] = T[s+1..s+m]

write(„Wzorzec występuje z przesunięciem”, s)

if s < n-m

t := (d * (t - T[s+1] * h) + T[s+m+1]) mod q